

## Commissie

### Besprekingsverslag

Datum	13 februari 2023
Aanwezigen	R. Kremers (voorzitter), L. Dennenberg (secretaris), S.H.M. Ornstein (dijkgraaf), P. Gaynor (heemraad), F. ter Maten (heemraad), H. Veldhuizen (heemraad), B.J. van Vreeswijk (heemraad), G.J. van den Brandhof (ChristenUnie), H.G. van Burgsteden (Ongebouwd), T.A.M. van Es (Water Natuurlijk), W. Goedhart (Natuurterreinen), M. Groenewegen (Bedrijven), J. Immeker (Ongebouwd), J. van der Kolk (Lokaal Waterbeheer), C. de Kruijf (PvdA), E. Baron Mackay (VVD), M. Maijer (PvdA), J.G.W. van Megen (AWP), S.E. Mulder (VVD), L.K. Pennings (Bedrijven), E.M.N. Rooijmans-van Steenberg (VVD), M.A.J. van der Tas (CDA), A. Terlouw (CDA), H.J. van der Wind (SGP)
Commissieleden niet zijnde gekozen	W. van der Heijden (CDA), W. Hoeve (Lokaal Waterbeheer), K. Konings (Natuurterreinen), A.A. van de Wolfshaar (VVD)
bestuursleden	
Opgemaakt door	Nicolien Knapen
Volgende vergadering	

#### 1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. De fractie 50PLUS is vanavond afwezig. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

#### 2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

#### 3. Wijziging Reglement van Orde algemeen bestuur

*Inleiding door de dijkgraaf:*

Het gaat uitsluitend om een technische aanpassing vanwege een wijziging in de wet omtrent geborgde zetels. Met het nieuwe ab wordt vervolgens bekeken welke wensen er eventueel zijn voor aanpassing in het reglement.

*Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:*

- Er is brede steun voor dit voorstel.
- Het is jammer dat deze wet er nu door is. Er is veel waardering voor de inzet van de categorie Bedrijven de afgelopen jaren en het is jammer dat de fractie moet vertrekken uit het bestuur.
- De datum van ingang zou tussen het aftreden van het huidige bestuur en het aantreden van het nieuwe bestuur moeten zijn.
- Voorgesteld wordt te bekijken hoe opbrengsten van de ab-vergaderingen op een gestructureerde manier naar buiten gebracht kunnen worden via een toelichting op genomen besluiten. Dit moet dan op een goede manier geborgd worden in het reglement van orde. Neem dit als aandachtspunt mee bij een volgende wijziging.

- De Wet Open Overheid is inmiddels van kracht. Op de website zou minimaal benoemd moeten worden dat er een vergadering plaatsvindt en wat het onderwerp van die vergadering is. Verzoek is dit nu al in het reglement van orde aan te passen m.b.t. de adviescommissies. Datzelfde geldt voor de beslotenheid van de beeldvormende vergaderingen. Het zou logisch zijn om in principe een beeldvormende vergadering openbaar te laten zijn. Dat past bij deze tijd.
- Bij de volgende aanpassing van het reglement van orde wordt verzocht om agenda en stukken voortaan twee weken van tevoren te plaatsen in plaats van één week.
- Verzocht wordt het oude reglement bij de stukken te voegen voor de ab-vergadering.

*Beantwoording door de dijkgraaf:*

- Namens het college van d&h veel dank aan de fractie Bedrijven voor het werk in de afgelopen periode.
- Er wordt gekeken naar de datum van inwerkingtreding.
- Er wordt hard gewerkt aan de implementatie van de Wet Open Overheid. Dit wordt bekeken; als er aanpassingen nodig zijn dan is het voorstel dat te doen na de installatie van het nieuwe ab.
- Op dit moment is de organisatie bezig met een inventarisatie van gesprekspunten m.b.t. toekomstige wijziging van het Reglement van Orde. Ingebrachte suggesties worden meegenomen in deze inventarisatie.

Advies commissie:

Het stuk wordt als hamerstuk geagendeerd voor het algemeen bestuur van 6 maart 2023. Voor agendering nog in het bijzonder wordt gekeken naar de datum van inwerkingtreding.

#### **4. BOVI actualisatie**

*Inleiding door de dijkgraaf:*

Er zijn veel redenen om te kijken naar actualisatie van de BOVI en het aanbrengen van mogelijke accentverschillen. Er zijn ambtelijke bijeenkomsten geweest, externe deskundigen zijn geraadpleegd en commissie en ab zijn geraadpleegd. Intentie is richtinggevende uitgangspunten mee te geven aan het nieuwe algemeen bestuur dat vervolgens de actualisatie vaststelt.

*Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:*

- Het is een mooi proces geweest m.b.t. het ophalen van belangrijke aandachtspunten.
- Er is veel waardering voor de visualisatie van de actualisatie van de BOVI.
- Dringend advies is focus te houden, de vaart erin te houden en de kwaliteit te behouden. Let op de verhouding tussen kosten en baten van de BOVI.
- Handhaaf het boek zoals het nu is en maak er een extra boekje bij met eventuele nieuwe inzichten.
- Het onderwerp voedselzekerheid in combinatie met geopolitiek wordt gemist in de actualisatie. Benoem de voedselmakers in dit stuk.
- Er worden grenzen gesteld aan de maakbaarheid; vaak is dat op technisch gebied. Op het sociale vlak is nog veel te behalen.
- Maak in alle gremia duidelijk dat het waterschap samenwerkend in de Unie met andere waterschappen een meer sturende medebepalende rol wil hebben.
- Slimme innovatieve technieken zijn belangrijk in het kader van klimaatverandering.
- Bodem en water sturend is een algemene formulering. Maak het concreter door te spreken over waterberging en waterviligheidssturend. Daarmee wordt de boodschap duidelijker.

- Wat wordt bedoeld met de zin op blz. 1 onderaan van de adviesnota "Het tijdsframe 2050 blijft leidend, de factor tijd kan wel worden meegenomen in de perspectieven".
- Bij het kopje kanttekeningen staat de opmerking dat in de verdere uitwerking bedoeling en taalgebruik wordt afgestemd op de doelgroep(en). Het moet niet zo zijn dat iedere doelgroep zijn eigen bubbel BOVI krijgt.
- Hoe vaak vindt evaluatie en actualisatie plaats?
- Graag meer aandacht voor de externe communicatie. Breng dit verhaal ook naar buiten, naar de inwoners en de agrariërs.
- Positioneer de BOVI als de blauwe dooradering van alle omgevingsvisies om daarmee verbindend te zijn tussen alle verschillende overheden; partnerschap is ons watermerk. Verzoek is dit op te nemen in de oplegnotitie. Refereer in de oplegnotitie ook aan de brief van het ministerie van I&W van november 2022, specifiek m.b.t. het principe niet afwentelen naar toekomstige generaties en het niet afwentelen van privaat naar publiek.
- Het aspect van water en bodem sturend is niet alleen van invloed op het landelijk gebied maar ook op het stedelijk gebied en ook op de natuur. Dit moet integraal bekeken worden.
- Het aspect van terugdringing van verdamping is nog niet echt tot uiting gekomen in de gesprekken tot nu toe. Verzoek is dit toe te voegen aan de verscherping van de BOVI.
- Een scherper profiel kiezen is van belang evenals de inzet in de gebiedsprocessen.
- Het is prima dat het jaar 2050 leidend moet zijn, maar maak ook een doorkijkje richting 2100.
- Verzoek is de presentatie online beschikbaar te stellen zodat het gebruikt kan worden voor de achterban.

*Beantwoording door de dijkgraaf:*

- Dank voor de bijdragen en de waardevolle inbreng tijdens de beeldvormende bijeenkomsten.
- Het stuk is de kijkrichting die het huidige algemeen bestuur wil meegeven aan het volgende algemeen bestuur. In een aantal bijdragen wordt voorgesorteerd op het gesprek wat met het volgende bestuur moet plaatsvinden.
- Het is een actualisatie van de BOVI 2050. Het tijdsperspectief is een relevant aspect om rekening te mee te houden in het kader van de richting die wordt ingezet.
- Het is niet de intentie om de bedoeling af te stemmen op de doelgroepen. De tekst wordt hierop aangepast.
- Er zijn veel punten genoemd die zich lenen voor het door-discussiëren met het nieuwe ab.
- Het fenomeen afwentelen staat expliciet in de kijkrichting opgenomen. Aan het nieuwe ab zal gevraagd worden om het niet afwentelen op te nemen als een van de waterprincipes.
- Bij het vaststellen van de BOVI is een actualisatie van eens in de twee jaar aangegeven. Voorstel is dit gelijk te laten lopen met de bestuursperiodes; het advies is dit eens in de vier jaar te doen parallel met de verkiezingen.
- Als de actualisatie heeft plaatsgevonden dan wordt hier volop over gecommuniceerd.
- Grenzen aan de maakbaarheid is een belangrijke notie; dat gaat in beginsel om technische maakbaarheid. Sociale maakbaarheid is een interessante gedachte; dan gaat het om het werken aan waterbewustzijn en dat heeft een hoge prioriteit.

*In tweede termijn en beantwoording door de dijkgraaf:*

- Er wordt gepleit om een tekst op te nemen over de voedselzekerheid. De dijkgraaf denkt dat dit opgenomen is in de volgende tekst: "*Er is behoefte om toekomstige condities en*

*gevolgen/dilemma's voor landgebruik te benoemen en concreet te maken. Bijvoorbeeld door deelgebieden te identificeren en per landschapstype de essentie en rol in het grotere systeem te duiden inclusief de condities en kansen voor (ander) landgebruik".*

De dijkgraaf verwacht dat voedselzekerheid een dermate interessant onderwerp is dat het ongetwijfeld terug gaat komen in de discussie met het nieuwe ab.

- Als de water- en bodembrief van november 2022 bij de stukken gevoegd wordt geeft dit al veel aanknopingspunten om de agrarische sector vitaal te laten zijn.

*In derde termijn:*

- De suggestie wordt gedaan om de condities voor voedselzekerheid te benoemen zodat daarover het gesprek wordt aangegaan.
- De discussie m.b.t. de voedselzekerheid zit de komende periode mogelijk meer in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied dan in de BOVI.

*Advies van de commissie:*

Dit stuk wordt als besprekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 6 maart 2023.

## **5. Audit DAW**

*Inleiding door heemraad Veldhuizen:*

De bestuurlijke klankbordgroep heeft voor en na het onderzoek input geleverd. Onderzoeksbureau CLM heeft het rapport geschreven over de effectiviteit, de rolneming en de doelmatigheid; er is een aantal leerpunten meegegeven. Het college van d&h heeft een reactie geschreven die voor zich spreekt.

*Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:*

- Er ligt een duidelijk rapport; het resultaat is onvoldoende geland in het werkgebied. Pak de leerpunten op en betrek de mensen die nodig zijn.
- Het is jammer dat de samenwerkingsovereenkomst tussen de twee provincies, het waterschap en LTO niet uit de verf is gekomen. Niemand heeft zijn eigen rol gepakt en het was onduidelijk wie wat deed.
- Uit de website van DAW blijkt dat andere waterschappen wel initiatieven hebben genomen; Vallei en Veluwe heeft geen enkel initiatief genomen.
- Waarom is Watersparen en de Regiodeal niet afgestemd op de landelijke DAW?
- Wat is concreet te verbeteren in de samenwerking met de provincie Utrecht?
- De suggestie wordt gedaan om DAW toe te voegen aan de instrumentenkoffer van het PPLG.
- In paragraaf 7.3 staat beschreven dat het niet duidelijk is of de toegekende subsidie effectief is besteed. Als organisatie is de kans gemist om DAW zodanig in te zetten dat het ook effectief is in het bereiken van de doelen.
- Het is jammer dat het ab niet eerder geïnformeerd is over hoe deze regeling (niet) werkte.
- Gezien de atypische samenwerkingsstructuren in dit gebied is het de vraag of je hier op in moet blijven zetten.
- In de evaluatie van Watersparen bleek dat effecten achteraf zo moeilijk te kwantificeren zijn. Een mogelijk leerpunt kan zijn om bij volgende subsidieprojecten vooraf te bedenken hoe je de effecten achteraf wilt meten.
- De reactie van het college blijft beperkt tot algemeenheden. Hopelijk zijn de leerpunten terug te zien in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de provincie.

- Het is goed te bekijken of DAW nog een kans gegeven kan worden maar mogelijk speelt er teveel in de sector.
- In hoeverre is de bestuurlijke reactie voldoende SMART? Wat gaat het waterschap concreet wijzigen?
- Een aantal collega waterschappen is bezig met het ontwikkelen van modellen voor het beter in beeld brengen van de effecten van DAW.
- Het draagvlak bij het waterschap – zowel ambtelijk als bestuurlijk – was erg mager. Herkent het college zich hierin en welke maatregelen zijn genomen om dit te verbeteren?
- Kijk of je een eigen regionale regeling kunt maken waarbij de agrariërs eenvoudiger gefaciliteerd kunnen worden.
- Het is belangrijk sneller te kunnen acteren op mogelijke kansen en de kanskaart daarbij te gebruiken. Gebiedsmakelaars kunnen daarbij helpen met andere kaders en mogelijkheden om het proces op gang te brengen.
- Het is verstandig om jaarlijks een meer proactieve terugkoppeling richting het ab te doen.

*Beantwoording door heemraad Veldhuizen:*

- Het is helaas niet gelukt om als provincies, LTO en waterschap aan de voorkant meer sturing te krijgen op het onderwerp. Rond de Veluwe is het moeilijk op gang gekomen terwijl in andere gebieden goede resultaten worden geboekt met DAW. Het Veluwegebied kent droge zandgronden en het waterschap heeft zelf de actie Watersparen ingezet. De afstemming is niet altijd optimaal gebleken.
- De hoop en de verwachting is dat het met de inzet van de gebiedsmakelaar de komende tijd beter zal gaan draaien.
- Hoeveel effort op DAW wordt gezet is mede afhankelijk van de eventuele stappen die gezet kunnen worden via de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de provincie. Via verschillende paden wordt geprobeerd het maximale resultaat te bereiken. Mogelijk gaat dat in ons gebied niet via DAW maar op andere manieren.
- De samenwerking tussen de provincies en het waterschap is prima. Het gaat erom of ondernemers mee willen doen aan acties die worden ingezet. De organisatiegraad op de Veluwe en in de Gelderse Vallei is veel lager dan in bijvoorbeeld de Achterhoek. Via de gebiedsmakelaar wordt daar straks actie op gezet.
- Proactief terugkoppelen is een verstandig punt maar op welke manier moet bezien worden.

*In tweede termijn:*

- Maatregelen zouden in een totaalpakket aangeboden moeten worden en niet als versnipperde mogelijkheden.
- Verzocht wordt de notitie van d&h aan te scherpen met de leerpunten vanuit het rapport en de bijdragen vanuit de diverse fracties.
- Wellicht is het verstandig te kijken hoe andere waterschappen het doen met modellen en daarvan te leren.

*Beantwoording heemraad Veldhuizen in tweede termijn:*

Dank voor de reacties; deze worden meegenomen. Het stuk wordt mee teruggenomen en aangepast. Het overleg met LTO en de provincies is goed. De conclusie is dat er met DAW daadwerkelijk stappen gemaakt kunnen worden.

Datum 13 februari 2023  
Onderwerp Commissie  
Pagina 6 van 6

*Advies van de commissie:*

Het college van D&H wordt geadviseerd de bestuurlijke reactie aan te scherpen.

**6. Rondvraag**

De heer Goedhart (Natuurterreinen) dankt voor de ontvangen voortgangsrapportage van het uitvoeringsprogramma biodiversiteit. Het is een goede opsomming maar gemist wordt wat voorgenomen was om hierop te kunnen reflecteren. Is bereikt wat voorgenomen is? Daarnaast wordt verzocht om de voortgangsrapportage biodiversiteit te rapporteren via de beleidscyclus.

Heemraad Veldhuizen vindt het een goed idee om een volgende keer te kijken wat voorgenomen was. Of dit ieder jaar moet plaatsvinden of in cycli wordt gezien.

De heer Van Megen (AWP) verzoekt om de Informatienotitie Aquathermie eens informerend of beeldvormend te agenderen.

Heemraad Gaynor zegt toe dit beeldvormend te bespreken. Dat zou in het laatste kwartaal 2023 kunnen plaatsvinden ter voorbereiding op de begroting 2024.

**7. Sluiting**

De voorzitter sluit de vergadering om 21.30 uur, met dank aan allen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van ..... 2023.

voorzitter

secretaris